

O vizijah razvoja gorskega kantona

V švicarskem kantonu Uri so se odločili, da bodo prebivalstvo začeli spodbujati, naj predložijo svoje predloge o nadaljnjem razvoju kantona. Tako je kantonalna uprava na obrtnem sejmu URI 06 od 27. septembra do 1. oktobra 2006 organizirala stojnico, na kateri je zbirala ideje prebivalcev. Predloženih je bilo skupaj 261 predlogov, za katere je treba sedaj preveriti, ali so v praksi sploh izvedljivi..... [Več na strani 1](#)

S skupnimi močmi proti onesnaževanju zraka

Severnoitalijanske dežele - Veneto, Furlanija-Juljska krajina, Trentino-Južna Tirolska, Piemont in Emilia-Romagna ter švicarski kanton Ticino nameravajo skupaj z italijansko deželo Lombardijo podpisati skupen dogovor, katerega namen je zmanjšati onesnaževanje zraka..... [Več na strani 2](#)

Dr. Klaus Töpfer prvi prejel Nemško alpsko nagrado

Nemški odbor Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA) je 24. novembra 2006 v Lindauu prvič podelil Nemško alpsko nagrado, ki se bo odslej podeljevala v različnih časovnih razmakh in bo vsakokrat namenjena izjemnim politikom, podjetnikom, znanstvenikom, predstavnikom organizacij, novinarjem oz. angažiranim državljanom za njihovo neutrudno prizadevanje in zavzemanje pri uveljavljanju trajnostnega razvoja alpskega prostora..... [Več na strani 3](#)

O vizijah razvoja gorskega kantona

V švicarskem kantonu Uri so se odločili, da bodo prebivalstvo začeli spodbujati, naj predložijo svoje predloge o nadaljnjem razvoju kantona. Tako je kantonalna uprava na obrtnem sejmu URI 06 od 27. septembra do 1. oktobra 2006 organizirala stojnico, na kateri je zbirala ideje prebivalcev. Predloženih je bilo skupaj 261 predlogov, za katere je treba sedaj preveriti, ali so v praksi sploh izvedljivi.

Vizije kantonalnega razvoja se delijo v naslednje kategorije: šport in prosti čas, promet, varstvo okolja in narave, turizem in gastronomija, umetnost in kultura, gospodarstvo, izobraževalna in raziskovalna dejavnost, socialne zadeve ter drugo. Pregled prispelih predlogov vizije razvoja je pokazal, da so te deloma konkretne in izvedljive, nekatere pa tudi nesmiselne in nenavadne. Svet kantonalne vlade jih sedaj namerava preveriti tudi s tega vidika in tako je že pooblastil različne kantonalne upravne organe, da iz seznama idej definirajo izvedljive projekte s svojega delovnega področja in jih predložijo v odločanje vladnemu svetu. V prvem četrtletju prihodnjega leta bo ta namreč sprejel odločitev, kateri projekti se bodo izvajali v celoti ali vsaj deloma.

Predlogi segajo od združevanja občin in pravice glasovanja za tujce na lokalni ravni prek uvedbe skupne platforme za trženje kmetijskih izdelkov pa vse do miniranja gora, da bi podaljšali trajanje sončnega obsevanja, ali pa podvodnih stanovanj! Posamezne ideje že vsebujejo pred nedavnim sprejete ukrepe kantona ali pa se celo že izvajajo. Vse to uprava ocenjuje kot potrditev prizadevanj, da bi se s svojimi aktivnostmi čim bolj približala potrebam prebivalcem kantona Uri.

Predložene vizije nadaljnjega razvoja v kantonu so objavljene tudi na svetovnem spletu na naslovu www.ur.ch/visionen (de), kmalu pa bo prek spleta mogoče tudi predlagati dopolnilne podatke in druge vizije razvoja, s čimer se bodo še razširile možnosti nastopa na svetovnem spletu.

Vsebina

O vizijah razvoja gorskega kantona	1
S skupnimi močmi proti onesnaževanju zraka	2
Izšel vodnik izbranih turističnih krajev v italijanskih Alpah	2
Mednarodni dan gora letos posvečen biotski raznovrstnosti	2
Nova smučišča: napad na gorska območja se nadaljuje	2
Dr. Klaus Töpfer prvi prejel Nemško alpsko nagrado ..	3
Fellhornske žičnice: ekologija predvsem kot orodje komuniciranja z javnostmi	3
Krepitev čezalpskega železniškega tovornega prometa	3
Razpisan idejni natečaj na temo prostovoljnega dela ..	3
O tem in onem	4
Prireditve	4
Saj ni res, pa je....	4

S skupnimi močmi proti onesnaževanju zraka

Severnoitalijanske dežele - Veneto, Furlanija-Juljska krajina, Trentino-Južna Tirolska, Piemont in Emilia-Romagna ter švicarski kanton Ticino nameravajo skupaj z italijansko deželo Lombardijo podpisati skupen dogovor, katerega namen je zmanjšati onesnaževanje zraka. Dežela Lombardija je že pred nekaj meseci pripravila projekt, ki predvideva za Padsko nižino sveženj ukrepov proti onesnaževanju zraka, koncept projekta pa je bil medtem že razširjen tudi na gorska območja. Podpis dogovora s strani sosednjih dežel upošteva dejstvo, da onesnaženost zraka presega dopustne meje.

Glede na poglobitni namen dogovora, tj. zmanjševanje onesnaževanja zraka, nameravajo dežele, ki so podpisnice tega dokumenta, iz prometa izključiti motorna vozila, ki izkazujejo najslabše vrednosti izpušnih plinov, razširiti mrežo javnega prevoza, uvesti prepoved rabe težkih olj, opredeliti strožje emisijske mejne vrednosti in predpisati obvezno certificiranje objektov, ki so namenjeni za proizvodnjo električne energije iz biomase.

Vir: http://www.provinz.bz.it/LPA/news/news_d.asp?art=154361&HLM=1 (de/it)

Cilj skupnega dogovora je zmanjšati promet na najnižjo možno mero.

Copyright: www.oekologische-forschung.de

Izšel vodnik izbranih turističnih krajev v italijanskih Alpah

Okoljska organizacija Legambiente in Touring Club Italiano sta skupaj izdala vodnik z izbranimi turističnimi kraji na območju italijanskih Alp in Apeninov. Predstavljenih je več kot 200 krajev. Ključni poudarki so neokrnjena narava in lepota krajine, trajnostni regionalni menedžment, obzirno ravnanje z okoljem ter zgodovinsko in arhitekturno dediščino ter učinkovite storitve javnega interesa.

Glede na to, v kolikšni meri izpolnjujejo različne kriterije, bo vsak od krajev tudi prejel določeno število „alpskih zvezdic“, in sicer od ene do pet. Med prvimi desetimi turističnimi kraji v Alpah so: Cogne (AO), Ceresole Reale (TO), Baceno-Alpe Devero (VB), Braies (BZ), Racines (BZ), Funes (BZ), Rabbi (TN) in Forno di Zoldo (BL). Izid publikacije, ki se v izvirniku imenuje „Beli vodnik“ (Guida Bianca), temelji na uspešnih izkušnjah, ki jih je imel izdajatelj z „Modrim vodnikom“ (Guida Blu) o počitniških krajih ob morju.

Več informacij na http://www.legambiente.com/documenti/2006/1122_LaGuidaBianca/index.php (it)

Mednarodni dan gora letos posvečen biotski raznovrstnosti

11. decembra praznujemo mednarodni dan gora, ki bo letos potekal pod naslovom „Upravljanje biotske raznovrstnosti za boljše življenje“ (Managing Biodiversity for Better Lives). Koordinatorica letošnjih dejavnosti je Organizacija ZN za prehrano in kmetijstvo (FAO), ki je v ta namen tudi pripravila ustrezno gradivo in ga dala na razpolago vsem zainteresiranim. Dan gora je doslej doživel bolj mlačne odzive, saj so bile napovedane le maloštevilne prireditve in še te se z biotsko raznovrstnostjo bolj malo ukvarjajo. Biotska raznovrstnost je zelo pomembna; zagotavlja namreč stabilnost pobočij, vodo, hrano, les in zdravilne rastline, ponuja možnosti oddiha in rekreacije. Lokalno prilagojene sisteme rabe zemljišč in rastlinske vrste na gorskih območjih ogroža današnja intenzivna raba.

Mednarodni dan gora je Generalna skupščina OZN prvič razglasila leta 2003 z namenom, da bi povečala dovzetnost širše javnosti za interese prebivalcev in naravnih virov na gorskih območjih.

Več informacij na http://www.fao.org/mnts/intl_mountain_day_en.asp (fr/en/es)

Nova smučišča: napad na gorska območja se nadaljuje

Ko gre za širitve obstoječih smučišč, postanejo okoljski interesi ponovno postranskega pomena, kar dokazujejo tudi najnovejši primeri v italijanskih in francoskih Alpah. Na območju Trentina nameravajo tako v velikem obsegu razširiti smučišče Folgaria in ga povezati z zimskošportnimi objekti na beneški strani. Kot poroča organizacija Mountain Wilderness, so v zvezi s tem predvidene investicije v višini 100 mio. evrov. Na območju Monte Tamai v Furlaniji so tako že izvedli prva miniranja in poseke gozdnih površin, uredili traso za novo smučišče und postavili sedežnico.

V Franciji pa je pristojna prefektura izdala dovoljenje za povezavo smučišč Termignon in dolino Val-Cenis v departmaju Savoja. Načrtovana gradnja bo imela negativne posledice tudi za tamkajšnji gozd Arc, za ohranitev katerega si že leta prizadevajo različne okoljske organizacije. „Gradbena vročica“ je tako tamkajšnje kraje že dosegla, pripravlja se precejšnje povečanje števila prenočišč. V primeru omenjenega projekta so okoljske organizacije, kot je FRAPNA, že napovedale svoje nadaljnje delovanje.

Več informacij na <http://www.mountwild.it/mw/news/displaynews.php?idnews=123> (it), <http://www.legambiente.fvg.it/> (it), <http://www.liberation.fr/actualite/terre/216694.FR.php> (fr)

Dr. Klaus Töpfer prvi prejel Nemško alpsko nagrado

Nemški odbor Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA) je 24. novembra 2006 v Lindauu prvič podelil Nemško alpsko nagrado, ki se bo odslej podeljevala v različnih časovnih razmarih in bo vsakokrat namenjena izjemnim politikom, podjetnikom, znanstvenikom, predstavnikom organizacij, novinarjem oz. angažiranim državljanom za njihovo neutrudno prizadevanje in zavzemanje pri uveljavljanju trajnostnega razvoja alpskega prostora. Prvi dobitnik nagrade je prof. dr. Klaus Töpfer, nekdanji nemški okoljski minister in nekdanji direktor Programa ZN za okolje (UNEP).

Töpfer je tista oseba, ki ima največ zaslug za to, da je bilo sploh mogoče uspešno izvesti pobudo CIPRE za sklenitev mednarodnopravnega sporazuma med alpskimi državami, katerega namen je na čezmejni ravni uveljaviti trajnostni razvoj v Alpah kot enkratnem naravnem prostoru. Predsednik Nemške planinske zveze je v svojem govoru ob podelitvi nagrad še opozoril, da so bili medtem sicer že ratificirani okvirna konvencija Alpske konvencije kot tudi večina izvedbenih protokolov, konkretno izvajanje na lokalni ravni pa je še vedno pomanjkljivo.

Več informacij na <http://www.cipra.de> (de)

Klaus Töpfer s prejeto nagrado.

Copyright: CIRPA Nemčija

Fellhornske žičnice: ekologija predvsem kot orodje komuniciranja z javnostmi

Odgovorni za žičnice na smučiščih Fellhorna v nemškem Oberstdorfu se hvalijo z nagrado, ki ni bila nikoli podeljena. Sredi novembra so medije obvestili, da so dobili nagrado za posebne dosežke pri varstvu okolja, ki jo podeljuje lihtenštajnski sklad „pro Natura – pro Ski“. V resnici pa je sklad podelil le priznanje za pripravljenost žičničarjev, da preizkusijo postopek okoljskega nadzora, ki ga je izdelal sklad. Podeljeno priznanje pa ne pomeni, da so fellhornske žičnice dobile nagrado za dosežke na področju varstva okolja.

Sklad „pro Natura – pro Ski“ je prvotno predvidel, da bo na novo ustanovljeno okoljsko nagrado podelil upravljavcem žižnic v avstrijskem Schladmingu, švicarskem Adelbodnu, lihtenštajnskem Malbunu in nemškem Oberstdorfu, saj so vsa štiri smučišča preizkusila novi postopek okoljskega nadzora. Ker pa sodelovanje pri preizkušanju postopka okoljskega nadzora z ničemer ne priča o aktivnostih smučišč na področju ekologije in ker je pri upravljavcih žižnic v Oberstdorfu in Malbunu obstajal dvom o njihovih prizadevanjih za varstvo okolja, sklad zavestno ni podelil nagrade. Tudi upravljavci žižnic v Malbunu so v zvezi s tem javnost napačno obvestili. V prihodnje bo nagrada podeljena vsako drugo leto okoljsko osveščenim smučiščem, ki bodo opravila okoljski pregled ali podoben postopek.

Vir: CIPRA International

Krepitev čezalpskega železniškega tovornega prometa

Da bi zmanjšali obremenitve, ki jih na alpskih tranzitnih oseh povzroča tovorni promet, je nastala ideja o projektu z naslovom "Adriazug". Z izboljšanimi železniškimi povezavami gospodarskih prostorov v južni Nemčiji in Avstriji s sredozemskimi pristanišči, kot sta Trst v Italiji in Koper v Sloveniji, naj bi tako vzpostavili pravo alternativo cesti. „Jadranski vlak“ (Adriazug) je del projekta EU „Alpine Freight Railway“ (AlpFRail), katerega strokovno vodstvo je bilo z EU preneseno na Logistični kompetenčni center (LKZ) v Prienu v Nemčiji.

„Jadranski vlak“ naj bi kot vlak za kontejnerski promet vozil od začetka leta 2007 dalje vsak delovni dan na relaciji München–Salzburg–Villach–Trst in Koper. Kot je razvidno iz opravljenih analiz trga, bi lahko s ceste na železnico na tej cestni povezavi mesečno preusmerili 845 tovornjakov. Kot kažejo podatki LKZ, bi bil poleg ekoloških prednosti vlak zanimiv tudi s čisto ekonomskega vidika. Že s prvim projektnim modulom AlpFRail „Akcijski načrt za Tursko avtocesto“ je prišlo do preusmeritve 45.000 tovornjakov na železniško progo.

Več informacij: <http://www.adriazug.com/> (de)

Razpisan idejni natečaj na temo prostovoljnega dela

Nagrada Delovne skupnosti alpskih dežel (ARGE ALP) za leto 2007 je namenjena iskanju dobrih idej in novih zasnov delovanja, na podlagi katerih bo mogoče pridobivati mlade za prostovoljno in neplačano delo na območju Alp. Nagrada naj bi otroke, ki so starejši od deset let in živijo na območju Alp, prepričala in navdušila za oblikovanje lastnih idej in prispevkov za prihodnost domače regije. Zaželeno je, da bi ob tej priložnosti zlasti občine, društva in šole v državah, ki so članice delovne skupnosti, predstavile inovativne ideje ali projekte, primerne za spodbujanje aktivnega udejstvovanja prebivalcev na tem področju. Nagrada delovne skupnosti je tako zamišljena kot priznanje in podpora trajnostnim prispevkom k uveljavljanju sonaravnega razvoja v alpskem prostoru. Kot je poudaril predsednik Delovne skupnosti alpskih držav Herbert Sausgruber, je treba pri tem spodbujati zlasti strokovno znanje in sposobnosti, vizionarske načrte in nevsakdanje, izvirne ideje. Pisne kandidature je mogoče poslati še vse do 31. marca 2007.

Več informacij na <http://www.aragealp.org> (de/it)

O tem in onem

Švicarska turistična nagrada z alpskim priokusom

Švicarska planinska zveza (SAC) je 14. novembra v Bernu ob podelitvi Švicarske turistične nagrade „Milestone 2006“ prejela prvo nagrado v kategoriji „Nadpovprečni projekti“ za svojo novo strategijo „doživljanja gora“. Žirija je tako nagradila zavestno spodbujanje razvoja prenočišč SAC v gorskih hotelih, ki upoštevajo potrebe sodobnih gostov z vidika varnosti in enkratnosti. Nagrado „Milestone“ pa je za življenjsko delo prejel Leo Jeker, dolgoletni direktor gorskih žičnic Savognin. V slavnostnem nagovoru smo lahko slišali besede, kot so „kralj umetnega snega“ ali „oče velikih smučarskih objektov“ – po mnenju okoljevarstvenih organizacij sami atributi, ki niso ravno najprimernejši pri podelitvi take nagrade.

Več informacij na: <http://www.htr-milestone.ch> (de/fr)

Izšla publikacija o razvoju, vplivih in razvojnih perspektivah čezalpskega prometa

Nova publikacija predstavlja številne in mnogoplastne vplive prometa na območju Alp. Različni vidiki, še zlasti vidik čezalpskega tovornega prometa, so obravnavani iz različnih zornih kotov. Knjiga je namenjena vsem, ki jih zanima problematika prometa v alpskem prostoru, njegov razvoj, vplivi in okvirni pogoji, prikazati pa želi medsebojne vplive in odvisnosti v kompleksnem sistemu prometa, ki bodo podlaga za izdelavo in izvajanje ustreznih ukrepov. Publikacija je izšla v okviru projekta Interreg MONITRAF „Monitoring of road traffic related effects in the Alpine Space and common measures“.

Več informacij in naročilo publikacije na <http://www.monitraf.com/48d1134.html> (de/fr/it/en)

Maloštevilna volčja populacija že prevelika za Švico

Stalni odbor Bernske konvencije je prejšnji ponedeljek zavrnil prošnjo Švice, da bi omilila predpise, ki trenutno veljajo na področju varstva volka. Švicarski Zvezni urad za okolje je sedaj objavil, da se bo strategija ravnanja z (maloštevilnimi) volkovi v Švici izvajala v dosedanjem okviru. Tako ravnanje pa je vsaj v kantonu Valais smrtno nevarno za to živalsko vrsto: prejšnji teden so lovski čuvaji ustrelili volka, čeprav je nekaj dni pred tem pristojno kantonalno sodišče lovske „šefe“ seznanilo s prepovedjo odstrela. WWF je zoper odgovorno osebo že vložilo kazensko ovadbo.

Več informacij na: <http://www.bafu.admin.ch/aktuell/medieninformation/00004/index.html?lang=de&msg-id=8525> (de/fr/it),
<http://www.sonntagszeitung.ch/dyn/news/nachrichten/691989.html> (de)

Prireditve – več na www.alpMedia.net

Strokovna konferenca: **Več prostora za tla? Tla in planiranje.** Linz (Avstrija), 5. 12. 2006. Jeziki: nemščina. Organizira: Okoljsko tehnološki center magistrata deželnega glavnega mesta Linz.

Več informacij na spletnem naslovu:

http://www.umweltbundesamt.at/umweltschutz/boden/boden_aktuell/bodentagung (de)

8. mednarodni turistični vrh: **Katere so alternative avtomobilom v turističnih regijah?** Chamonix (Francija), 6.-8. 12. 2006. Jeziki: francoščina, nemščina, angleščina. Organizira: Association des Sommets du Tourisme.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.sommets-tourisme.org> (fr/en)

Energy Forum: **Energijsko učinkovita obnova stavb.** Bressanone/Brixen (Italija), 11. 12. 2006. Jeziki: nemščina, italijanščina. Organizira: Economic Forum Ltd.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.energy-forum.it/de/energy-forum/index.asp> (de/it)

Mednarodna delavnica: **Načrtovanje, upravljanje in povezovanje v mreže v regiji – priložnosti in izzivi v sklopu nove programske periode EU 2007-2013.** Grad Röthelstein (Avstrija), 25.-26. 1. 2007. Jeziki: nemščina, angleščina. Organizira: CIPRA Avstrija.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://competition.cipra.org/de/planen-steuern-und-netzwerken-in-der-region> (de/en)

Mednarodna konferenca o okolju: **Environment: Survival and Sustainability.** Nikozija (Severni Ciper), 19.-24. 2. 2007. Jezik: angleščina. Organizira: Near East University.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.neuconference.org/> (en)

Saj ni res, pa je...

...oditi nekam stran, spoznavati nove kulture, srečevati nove prijatelje – tako željo smo že vsi kdaj imeli. Nekaj gamsov iz francoskega Centralnega masiva ali Pirinejev pa je to željo tudi uresničilo. Gamsi iz zahodnofrancoskega tropa so se namreč pridružili čredi krav na paši. Več tednov so gamsi živeli in se pasli sredi mukajočih sorodnic na mehkih in sočnih pašnikih. Lokalne oblasti so končno prekinile to večkulturno druženje. Gamse so namreč polovile ter jih namestile v živalski vrt.

Vir: <http://www.ladepeche.com> (fr) 08.11.2006